

Dr. E. Magitot.

Te Parijs is plotseling overleden de ons allen door zijne vele studiën welbekende Dr. MAGITOT, in den ouderdom van 63 jaar. Terwijl wij onzen lezers hierbij zijn portret aanbieden, willen wij tevens een en ander van dezen geleerde vertellen, naar aanleiding van de uitvoerige schets, door Dr. SAUVEZ in *l'Odontologie* gegeven.

De overledene behoorde zeker tot de meest ijverige onderzoekers van wetenschappelijke vraagstukken, hoofdzakelijk op tandheelkundig gebied, en zijn naam wordt dan ook door de geheele wereld met eerbied genoemd; onze specialiteit verliest in hem een harer edelste vertegenwoordigers.

MAGITOT werd te Parijs geboren in 1833; zijn vader oefende daar de tandheelkunde uit. Op zijn 24ste jaar promoveerde hij in de geneeskunde, op een proefschrift over „ontwikkeling en bouw der menschelijke tanden.” Die arbeid deed hem toen reeds kennen als een ijverig onderzoeker van vraagstukken, die toen nog zeer weinig bestudeerd werden.

Hij wilde zich dadelijk aan zijne specialiteit wijden, volgde dus niet den gewonen weg (als intern-assistent in een ziekenhuis), maar legde zich met groote werkkraft toe op het onderzoeken van de vragen, die reeds in zijn proefschrift behandeld waren. Daarbij ondervond hij een belang-

rijken steun van zijn vriend CHARLES ROBIN, die als anatoom met hem in het laboratorium microscopisch werkte. Met diens hulp publiceerde hij een werk over „den oorsprong en de ontwikkeling der tandkiemen bij den mensch en de zoogdieren,” hetwelk in het *Journal de Physiologie* in 1860—61 verscheen. Later behandelde hij hetzelfde onderwerp met medewerking van den physioloog CHR. LEGROS. Na diens overlijden werkte hij alleen verder en deed met korte tusschenpoozen talrijke wetenschappelijke werken het licht zien. Hij toonde o. a. de noodzakelijkheid aan van de aanwezigheid van zuren in den mond bij lijders aan caries dentium, en was dus een voorlooper van MILLER en diens „Micro-organismen”; maar zijn tijd was nog niet rijp voor de latere micro-biologische studiën. In 1857 schreef hij ook een belangrijk werk, getiteld: *Traité des anomalies dentaires*.

Het was vooral de phosphorus-necrose, die zijne aandacht trok, en hem gedurende vele jaren in aanraking bracht met lijders aan deze ziekte; talrijke arbeiders aan lucifers-fabrieken kwamen onder zijne behandeling, en daarbij trachtte hij de aanleidende oorzaak van deze vreeselijke ziekte te ontdekken. Hij geloofde eerst de aanleiding uitsluitend te moeten zoeken in de aanwezigheid van carieuze holten; maar na vele openbare besprekingen in geleerde genootschappen, die voornamelijk een gevolg waren van zijn voortdurend ijveren om bij de overheid aan te dringen tot het nemen van voorbehoedende maatregelen tegen deze plaag, moest hij toestemmen, dat behalve de reeds bekende, een tweede oorzaak te vinden was in de persoonlijke voorbeschiktheid, zooals door Dr. ROBIN reeds was aangetoond.

En het was te midden van dezen arbeid, dat hij door den dood werd overvallen, na nog zeer kort geleden te hebben deelgenomen aan belangrijke besprekingen over de phosphorusnecrose, en terwijl hij juist weer een artikel in de *Revue des deux Mondes* had geplaatst over het genoemde onderwerp.

Voor Frankrijk was MAGITOT een van de eersten die de tandheelkunde in wetenschappelijke richting hebben ontwikkeld; en aan hem is het te danken dat thans de voorbereidende studie in de anatomie, physiologie en pathologie als *conditio sine qua non* voor den tandarts gesteld is. Bij het verdedigen van deze plannen gaf hij blijk van zooveel talent als auteur, dat bekende schrijvers hem voor hunne tijdschriften trachtten te winnen.

Begiftigd met groote liefde voor de wetenschap in hare verschillende uitingen, beschikte hij ook over een onuitputtelijke werkkraft, en betoonde denzelfden ijver bij den meer dorren arbeid aan de histologie verbonden, als bijv. bij anthropologische studiën. Hij was mede-oprichter van het anthropologisch genootschap en leverde daaraan belangrijke studiën over de vergelijkende anatomie van den mensch en de anthromorphe apen, over den mensch van het tertiaire tijdvak, enz.

MAGITOT was lid van verschillende geleerde genootschappen, en stichtte in 1888 de „Société de Stomatologie”; in de laatste jaren verschenen vele wetenschappelijke en andere artikelen van zijn hand in de door hem geredigeerde „Revue de Stomatologie”.

Eenige zijner werken, zooals zijne „Dictionnaire de Médecine et de Chirurgie pratiques”, zijne „Dictionnaire encyclopédique des Sciences médicales”, zijn „Traité des anomalies dentaires” kunnen als standaardwerken gelden, zijn een ware bron voor allen die onze specialiteit bestudeeren, en doen zijn naam onafscheidelijk verbonden blijven aan de wetenschap der tandheelkunde.

Een merkwaardig verschijnsel is het, dat deze geleerde, ondanks al zijn ijver voor de bevordering der tandheerkunst, ondanks zijn eigen uitgebreide praktijk, geen „tandarts” was en het niet wilde zijn. Met onbegrijpelijke stijfhoofdigheid bleef hij de wetenschappelijke tandheelkunde als de alléén

heilbrengende beschouwen, en achtte het technische en artistieke werk van den dentist goed genoeg voor onontwikkelde helpers. De „chirurgie der mondholte” was voor hem de alpha en omega van onze specialiteit, en alleen chirurgische onderwerpen konden zijne belangstelling wekken. Een goede diagnose gold bij hem vrij wat meer dan bijv. de beste technische behandeling eener caviteit. Deze bekrompen en eenzijdige opvatting van ons vak stempelde hem tot wetenschappelijk theoreticus, en daar hij tevens met een zekere minachting op zijne niet-wetenschappelijke collega's neerzag en hen slechts als handige „ouvriers” erkende, maakte hij zich in de tandheekkundige wereld vele vijanden, hetgeen er niet op verbeterde, toen hij weigerde en bleef weigeren zijn steun te geven aan de tandheekkundige school, later met zooveel opoffering van tijd en geld door anderen te Parijs gesticht, en die zich thans in grooten bloei mag verheugen. En toch zou hij zonder twijfel aan deze inrichting, die nu reeds 16 jaren bestaat, de eereplaats hebben bekleed, en het onderwijs nog meer dan reeds het geval is, vrucht dragend hebben gemaakt. Evenmin als hij de praktische tandartsen erkende, heeft hij de Ecole dentaire willen kennen, en heeft nooit een voet in hare lokalen willen zetten. Hij wikkelde zich in zijn zuiver wetenschappelijken mantel, en bij al den eerbied, dien zijne talenten en zijn groote werkkraft ons afdwingen, blijft het te betreuren dat hij aldus de ontwikkeling van onze specialiteit ten deele tegenwerkte. Niettemin zal zijn naam onvergetelijk blijven bij allen die de tandheekkunde beoefenen, en zal zijn nagedachtenis voortleven in dankbare herinnering aan den grooten arbeid, dien hij tot heil der menschheid heeft verricht.